

PŘÍSPĚVEK K POZNÁNÍ VÁŽEK (ODONATA) STŘEDNÍHO POLABÍ

DANS CE TRAVAIL L'AUTEUR DONNE LES INDICATIONS FAUNISTIQUES
DES ESPÈCES DES LIBELLULES (ODONATA) DANS LA RÉGION DE POLABÍ CENTRALE

Jan Kovářík

Během roku 1968 jsem se věnoval faunistickému průzkumu vážek/Odonata/ v okolí Brandýsa n. Labem; toto území lze zahrnout do středního Polabí. Faunistickým průzkumem vážek se zde v minulosti zabývali Lellák /1953/, Zelený /1956/, Perutík /1957/ a Dvořák /1958/. Vůbec prvním autorem, který podává základní poznatky, je Krejčí /1889/. Sbíral jsem převážně dospělé, jen v několika případech / viz text / jsem zjistil jen larvy. Sběry jsem prováděl na následujících lokalitách:

1. Tůňka nad železniční tratí Brandýs - Čelákovice. Má stojatou vodu, která pochází z vodních srážek. Hladina během léta značně klesá. Břehy jsou porostlé rákosem /*Phragmites communis* TRIN./, sítinou /*Juncus* sp./ a ostřicí /*Carex* sp./. Hladina z větší části zarůstá rdestem /*Potamogeton natans* L./.

2. Regulovaný úsek mezi Brandýsem n. L. a Toušením. Na březích roste rákos /*Phragmites communis* TRIN./, ostřice /*Cares* sp./. Podél větší části břehů rostou topoly /*Populus* sp./.

3. Slepé rameno Labe - U Karla. Délka asi 80 m a největší šířka 20 m. Břehy a část hladiny jsou zarostlé rákosem /*Phragmites* sp./ a orobincem /*Typha latifolia* L./. Na jižním břehu je lužní les. Přes nádrž vede silnice Praha - Ml. Boleslav.

Na uvedených lokalitách jsem zjistil celkem 21 druhů vážek včetně 2 druhů, které jsou pro střední Polabí nové. *Aeschna grandis* /Linné, 1758/, *Somatoclora metallica* /v. d. Linden, 1825/. Dosud bylo publikováno ze stř. Polabí 43 druhů. Zjištěním 2 nových druhů se počet známých druhů zvyšuje na 45 druhů.

Přehled druhů vážek zjištěných v okolí Brandýsa n. L. - Staré Boleslavi v r. 1968.

1. *Calopteryx splendens* /Harris, 1782/

Velmi hojný druh, typický pro pomalu tekoucí vody v nížinách.

Labe, 29.5.1968 1 ♂ 1 ♀; 18.6.1968 3 ♂♂ 1 ♀; 22.6.1968 2 ♂♂; 20.8.1968 1 ♂.

2. *Sympecma fusca* /v. d. Linden, 1823/

Podle Krejčího druh všude hojný. Tůň nad tratí, 23.4.1968, 1 ♂ 1 ♀.

Zprávy Československé spol. entomologické ČSAV, Praha, 14, 1978

3. Lestes sponsa /Hansemann, 1823/
V Čechách nejhojnější druh svého rodu. Dvořák /1958/ předpokládá, že není v Polabí zastoupen. Zelený /1956/ uvádí druh *Lestes sponsa* /Hans./ jako jeden z nejhojnějších druhů v Polabí. Tůň n. tratí, 20.8.1968 17 ♂ 1 ♀; 29.8.1968 1 ♂; 17.9.1968 1 ♂.
4. Lestes barbarus /Fabricius, 1798/
Mediterránní druh prvně z Polabí uváděn Zeleným /1956/. Tůň n. tratí, 20.8.1968 1 ♂ 1 ♀. Labe 29.8.1968 1 ♀; 17.9.1968 2 ♂.
5. Lestes viridis /v. d. Linden, 1825/
Mediterránní druh prvně uváděný Krejčím /1889/. Slepé rameno Labe, 29.8.1968 1 ♂.
6. Platycnemis pennipes /Pallas, 1771/
Běžný druh. Labe, 27.5.1968 2 ♂; 29.5.1968 2 ♂ 2 ♀; 18.6.1968 7 ♂ 7 ♀; 20.8.1968 14 ♂ 4 ♀. Tůň n. tratí, 18.6.1968 1 ♂.
7. Ischnura elegans /v. d. Linden, 1823/
V Polabí tento druh sbíral Dvořák /1958/, Zelený /1956/, Perutík /1956/, Lellák /1953/, Krejčí /1889/. Domnívám se, že jde o nejhojnější druh.
Tůň n. tratí, 28.5.1968 2 ♂ 3 ♀; 18.6.1968 4 ♂ 2 ♀; 20.8.1968 2 ♂. Labe, 18.6.1968 1 ♂; 20.8.1968 10 ♂ 2 ♀; 29. 8. 1968 9 ♂ 5 ♀; 17.9.1968 1 ♂.
8. Enallagma cyathigerum /Charpartier, 1840/
Druh typický pro velké vodní plochy ve vyšších polohách /Teyrovský/.
Tůň n. tratí, 13. 5. 1968 1 ♂; 28.5.1968 1 ♂. Slepé rameno Labe, 13.5.1968 1 ♂.
9. Agrion hastulatum /Charpartier, 1825/
Severský, horský druh vyskytující se v Čechách poměrně vzácně.
Tůň n. tratí, 28.5.1968 1 ♂.
10. Agrion pulchellum /v. d. Linden, 1823/
V Čechách rozšířený, ale nepříliš hojný druh. Z Polabí uváděn Krejčím /1889/, Lellákem /1953/, Dvořákem /1958/, Zeleným /1956/.
Slepé rameno Labe, 18.6.1968 6 ♂ 1 ♀.
11. Agrion puella /Linné, 1758/
Jeden z nejhojnějších a nejběžnějších druhů.
Tůň n. tratí, 29.4.1968 1 ♂; 13.5.1968 3 ♀; 28.5.1968 5 ♂; 18. 6.1968 18 ♂ 4 ♀. Labe, 20.5.1968 2 ♀. Slepé rameno Labe, 20.5. 1968 2 ♂; 18.6.1968 2 ♂ 2 ♀.

12. Erythromma najas /Hansemann, 1823/
Tento druh je běžný na velkých vodních plochách. Labe, 18.6.1968
1 ♂. Slepé rameno Labe, 18.6.1968 3 ♀♀.
13. Aeschna grandis /Linne, 1758/
Druh v Čechách běžný, který nebyl dosud z Polabí uváděn. Zjistil
jsem 2 larvy - Tůň n. tratí, duben 1968.
14. Aeschna cyanea /Müller, 1764/
Zjistil jsem 4 larvy - Tůň n. tratí, duben 1968.
15. Somatoclora metallica /v. d. Linden, 1825/
Pro Polabí nový druh. U Karla, 29.8.1968 1 ♂.
16. Libellula depressa /Linne, 1758/
Tůň nad tratí, 28.5.1968 2 ♂♂, 16.6.1968 1 ♀.
17. Libellula quadrimaculata /Linne, 1758/
Zjistil jsem 3 larvy. Tůň nad tratí - duben 1968.
18. Sympetrum danae /Sulzer, 1776/
Druh vzácně se vyskytující je z Polabí uváděn Perutíkem /1957/ a
Zeleným /1956/. Tůň nad tratí, 20.8.1968 1 ♂; 29.8.1968 1 ♀.
19. Sympetrum sanguineum /Müller, 1764/
V Čechách velmi běžný druh. Tůň nad tratí, 20. 8. 1968 1 ♂; 29.8.
1968 2 ♂♂; 17.9.1968 2 ♂♂. Slepé rameno Labe, 20.8.1968 1 ♀; 29.
8.1968 3 ♂♂.
20. Sympetrum flaveolum /Linne, 1758/
Z Polabí prve uváděn Zeleným /1956/. Tůň nad tratí, 20. 8. 1968
6 ♂♂; 29.8.1968 7 ♂♂ 2 ♀♀; 17. 9. 1968 3 ♂♂ 1 ♀. Labe, 29.8.1968
1 ♂. Slepé rameno Labe, 18.6.1968 1 ♂; 20. 8. 1968 1 ♀; 29.8.1968
2 ♂♂.
21. Sympetrum vulgatum /Linne, 1758/
Zelený /1956/ jej uvádí jako hojný druh v Polabí. Prvně byl v Po-
labí zjištěn Krejčím /1889/. Tůň nad tratí, 29.8.1968 1 ♂ 1 ♀. Sle-
pé rameno Labe, 20.8.1968 1 ♀; 29.8.1968 2 ♂♂.
/vše leg. J. Kovářík/

R é s u m é

Dans ce travail l'auteur donne les indications faunistiques des espèces des Libellules /Odonata/ dans la région de Polabí centrale. Il cite en somme 21 espèces y compris deux espèces nouvelles pour cette

région, ça veut dire: Aeschna grandis /Linné, 1758/et Somatochlora metallica /v. d. Linden, 1825/. La quantité des espèces connues à présent de cette région / y compris des indications littéraires / atteint de 45 espèces.

Adresa autora /L'adresse de l'auteur/:

Jan Kovářík, 259 01 Votice 332